

Bognoter

Christensen, Svend Aage og Ole Wæver (red.), *Dansk Udenrigspolitisk Årbog 1995*, København: Dansk Udenrigspolitisk Institut, 1996, 736 s., kr. 350,00.

Denne årgang af årbogen adskiller sig noget fra de tidligere. Artikeldelen omfatter ud over den sædvanlige oversigtsartikel af udenrigsministeriets direktør kun en enkelt artikel, skrevet af Birthe Hansen og omhandlende dansk Balticumpolitik efter 1989. Til gengæld er dokumentationsdelen udvidet kraftigt, bl.a. med et afsnit om „Dansk udenrigspolitik i tal“, som også omfatter sammenligning med andre lande. Alt i alt er bogen blevet over 200 sider større end 1994-årgangen og er blevet noget uhåndterlig.

Redaktionen varsler en større ændring fra næste årgang, hvor artikeldelen og dokumentationsdelen udgives hver for sig, artikeldelen på engelsk og dokumentationsdelen fortsat på dansk, men også bringes på Internet.

Niels Amstrup
Institut for Statskundskab
Aarhus Universitet

Nils Christie, *Kriminalitetskontrol som industri. På vej mod Gulag, vestlig sti*, København: Hans Reitzels Forlag, 1996, 221 s., kr. 208,00.

I USA har fængselsvæsenet over 1,5 millioner fanger, og yderligere 3,5 millioner under tilsyn i frihed, for størstedelen personer, som er idømt en betinget dom eller er løsladt på prøve. Dette betyder, at

over to pct. af befolkningen i USA er under kriminalforsorgens kontrol. Næsten fem pct. af den voksne mandlige befolkning er under en sådan kontrol. Samtidig går udviklingen i retning af voldsomme sanktionsskærpelser. Den kendte norske kriminologs bog er en advarsel mod disse tendenser, som også breder sig til Europa. De vigtigste farer ved kriminalitet i et moderne samfund ligger efter Christies opfattelse ikke i de kriminelle handlinger, men i at bekæmpelsen af dem kan trække samfundene i en totalitær retning.

Jens Peter Christensen
Juridisk Institut
Aarhus Universitet

Søren Riishøj, *Fra Plan til marked*, Skriftserie TKI, nr. 3, Esbjerg: Sydjysk Universitetsforlag, 1996, 114 s., kr. 120,00.

Den post-kommunistiske transformationsproces er af mange blevet gengivet i sort-hvide termer, således at den fremvoksende markedsøkonomi fremstilles som et entydigt fremskridt i alle lande. Dette billede trænger naturligvis til en nuancering. For det første har indførelsen af markedsøkonomi i alle post-kommunistiske samfund i første fase medført en voldsom recession og velfærdsfald. For det andet er den økonomiske genrejsning foregået med forskellig hastighed, og for enkelte synes bunden endnu ikke at være nået.

På den baggrund er det en nyttig bog, Søren Riishøj har skrevet. Den kombi-

Bognoter

Christensen, Svend Aage og Ole Wæver (red.), *Dansk Udenrigspolitisk Årbog 1995*, København: Dansk Udenrigspolitisk Institut, 1996, 736 s., kr. 350,00.

Denne årgang af årbogen adskiller sig noget fra de tidligere. Artikeldelen omfatter ud over den sædvanlige oversigtsartikel af udenrigsministeriets direktør kun en enkelt artikel, skrevet af Birthe Hansen og omhandlende dansk Balticumpolitik efter 1989. Til gengæld er dokumentationsdelen udvidet kraftigt, bl.a. med et afsnit om „Dansk udenrigspolitik i tal“, som også omfatter sammenligning med andre lande. Alt i alt er bogen blevet over 200 sider større end 1994-årgangen og er blevet noget uhåndterlig.

Redaktionen varsler en større ændring fra næste årgang, hvor artikeldelen og dokumentationsdelen udgives hver for sig, artikeldelen på engelsk og dokumentationsdelen fortsat på dansk, men også bringes på Internet.

Niels Amstrup
Institut for Statskundskab
Aarhus Universitet

Nils Christie, *Kriminalitetskontrol som industri. På vej mod Gulag, vestlig sti*, København: Hans Reitzels Forlag, 1996, 221 s., kr. 208,00.

I USA har fængselsvæsenet over 1,5 millioner fanger, og yderligere 3,5 millioner under tilsyn i frihed, for størstedelen personer, som er idømt en betinget dom eller er løsladt på prøve. Dette betyder, at

over to pct. af befolkningen i USA er under kriminalforsorgens kontrol. Næsten fem pct. af den voksne mandlige befolkning er under en sådan kontrol. Samtidig går udviklingen i retning af voldsomme sanktionsskærpelser. Den kendte norske kriminologs bog er en advarsel mod disse tendenser, som også breder sig til Europa. De vigtigste farer ved kriminalitet i et moderne samfund ligger efter Christies opfattelse ikke i de kriminelle handlinger, men i at bekæmpelsen af dem kan trække samfundene i en totalitær retning.

Jens Peter Christensen
Juridisk Institut
Aarhus Universitet

Søren Riishøj, *Fra Plan til marked*, Skriftserie TKI, nr. 3, Esbjerg: Sydjysk Universitetsforlag, 1996, 114 s., kr. 120,00.

Den post-kommunistiske transformationsproces er af mange blevet gengivet i sort-hvide termer, således at den fremvoksende markedsøkonomi fremstilles som et entydigt fremskridt i alle lande. Dette billede trænger naturligvis til en nuancering. For det første har indførelsen af markedsøkonomi i alle post-kommunistiske samfund i første fase medført en voldsom recession og velfærdsfald. For det andet er den økonomiske genrejsning foregået med forskellig hastighed, og for enkelte synes bunden endnu ikke at være nået.

På den baggrund er det en nyttig bog, Søren Riishøj har skrevet. Den kombi-

nerer en bred introduktion til emnet med en generel oversigt over udviklingen i de enkelte lande. Hertil kommer, at den også inddrager de politiske og sociale dimensioner, der er helt afgørende for, hvilken type af reformer der på lang sigt kan overleve.

Bogen indledes med en kort diskussion af den økonomiske transformations enkelte elementer: stabilisering, liberalisering og strukturreformer i økonomien, herunder specielt den omfattende privatiseringsproces. Herunder introduceres også den velkendte modsætning mellem den radikale „chokterapi“ og den mere graduale udvikling. Efter denne tematiske indledning og gennemgang beskrives i detaljer den økonomiske udvikling i Rusland, Tjekkiet, Slovakiet, Ungarn og Polen som baggrund for en forklaring på den forskelligartede udvikling. Bogen afsluttes med en præsentation af reformprocessens eksterne dimension, specielt betydningen af relationerne til EU.

Ole Nørgaard
Institut for Statskundskab
Aarhus Universitet

Preston King (ed.), *Socialism and the Common Good. New Fabian Essays*, London: Frank Cass, 1996, 313 s., GBP 18.50.

Denne antologi rummer en række indlæg i debatten om socialismen og det almene vel. Mere konkret er der tale om en række fremtrædende britiske forskeres bidrag til forståelsen og vurderingen af statens rolle i forbindelse med tilvejebringelse af det almene vel - eller social retfærdighed - i moderne markedssystemer. Og dette sker eksplicit ud fra et socialistisk perspektiv. Der er tale om essays på et højt teoretisk niveau. De fleste af dem har været drøftet i The Socialist Philosophy Group of the Fabian Society og offentliggøres her for første gang. Enkelte bidrag, for eksempel af Brian Barry og Raymond Plant, er dog optryk af ældre artikler, men der er helt nye af blandt andet Anthony Arblaster, Leslie Macfarlane, Bhiku Parekh og Onora O'Neill .

Palle Svendsen
Institut for Statskundskab
Aarhus Universitet